

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA`LIMI VAZIRLIGI
NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
PEDAGOGIKA FAKULTETI
PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA KAFEDRASI**

PEDAGOGIKA –PSIXOLIGIYA TA`LIM YO`NALISHI

SHAVKATOVA DILBAR SHAVKATOVNA

**KASB-HUNAR KOLLEJI O`QUVCHILARIDA ILMIY
DUNYOQARASHNI SHAKLLANTIRISH**

Ilmiy rahfar: D.X. Umurzoqov

NAVOIY – 2013

MUNDARIJA

KIRISH	3-7
1 BOB. DUNYOQARASH MUAMMOSINING NAZARIY PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK TAHLILI	8
1.1. Dunyoqarash tushunchasining mazmun mohiyati va uning turlari.....	8-15
1.2. Sharq allomalari asarlarida tafakkur va ilmiy dunyoqarash muammosi masalalari.....	15-25
1.3. Shaxs dunyoqarashi o`zgartiruvchi omillar.....	25-26
1.4. Kreativ tafakkur va yoshlarni postindustrial jamiyatga tayyorlash.....	27-31
2.BOB. KASB-HUNAR KOLLEJI O`QUVCHILARIDA ILMIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISHNING EMPIRIK JIHATLARI	32
2.1. Shaxs intellektual kamoloti bosqichlari va ularga mos dunyoqarashning shakllanishi.....	32-44
2.2. Faol o`qitish metodlari va ularni tashkil etish.....	44-47
2.3. Darsda munozara, breynshtorming va treninglar o`tkazish texnologiyasi..	47-51
2.4. Faoliyatni texnologiyalashtirish va texnologik yondashuv asosida ilmiy dunyoqarashni shakllantirish.....	52-62
XULOSA	63
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO`YXATI	64-68

KIRISH

Mamlakatimizning istiqboli ko`p jihatdan barkamol intellektual salohiyatli avlodni shakllantirish va unga mos ta`lim–tarbiya olib borishga bog`liq va bunga mustaqil Respublikamizdagi ijtimoiy–tarixiy taraqqiyotning tezkor sur`atlar bilan rivojlanishi, fan–texnika va texnologiyalar sohaslarida qo`lga kiritilayotgan yutuqlarning ta`lim–tarbiya sohasiga keng joriy etilishi asos bo`lmoqda. Bu asoslar o`z Vatanini va xalqini sevadigan, milliy mafkuramizga sadoqatli, mustaqil fikrlaydigan ijodkor shaxsni shakllantirishdek muammo yechimini hal etishni ta`lim sohasidagi davlat siyosatining ustivor yo`nalishlaridan biri darajasigacha ko`tardi. Bu boradagi ishlarning ahamiyatligini Prezidentimiz quyidagicha ta`kidlagan edi: **«Biz komil inson tarbiyasini davlat siyosatining ustivor sohasi deb e`lon qilganmiz. Komil inson deganda biz, avvalo, ongi yuksak, mustaqil fikrlay oladigan, xulq–atfori bilan o`zgalarga ibrat bo`ladigan bilimli, ma`rifatli kishilarni tushunamiz»**.¹ Bu haqda O`zbekiston Respublikasining “Ta`lim to`g`risida”gi Qonuni, “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi” va ta`limni isloh qilish borasidagi boshqa me`yoriy hujjatlarida ta`lim tizimini tubdan isloh qilish va shu asosda intellektual salohiyatli ma`naviy barkamol avlodni shakllantirish davlat ahamiyatiga molik muhim masalalardan ekanligi ta`kidlangan. Ayniqsa, bu borada «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi»da «Xalqning boy intellektual merosi va umumbashariy qadriyatlar asosida, zamonaviy madaniyat, iqtisodiyot, fan, texnika va texnologiyalarning yutuqlari asosida kadrlar tayyorlashning mukammal tizimini shakllantirish O`zbekiston taraqqiyotining muhim sharti» ekanligi asoslangan [6].

Erkin va mustaqil fikrlovchi, dunyoqarashi keng, ijodkor, milliy mafkuramizga sadoqatli bo`lgan intellektual salohiyatli barkamol shaxsni shakllantirish fan–texnika va texnologiyalarining eng so`nggi yutuqlaridan ta`lim–tarbiya sohasida keng foydalanishni taqozo etadi va bu bilan jahon andozalari

¹ Karimov I.A. Iqtisodiyotni erkinlashtirish, resurslardan tejamkorlik bilan foydalanish – bosh yo`limiz. // Ma`rifat, –Toshkent: 2002 (16.02.02y.). – B. 1–2.

talablariga toʻliq javob beradigan raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga erishiladi. Bunda «XXI asr – intellektual asr»ning, yaʼni axborotlashgan jamiyatning faol ishtirokchilarini tarbiyalash eng muhim dolzarb muammolardan biri boʻlib, unda aqliy mehnatning rivojlanishini taʼminlovchi intellekt va bilimlar roʻyobga chiqariladi hamda isteʼmolda ulardan foydalaniladi.

Respublikamizda taʼlim sohasida yaratilgan imkoniyatlar oʻquvchilarning dunyoqarashini kengaytirish va ularning intellektual salohiyatini yuksaltirish asosida taʼlim jarayonida yangi texnika–texnologiyalarni qoʻllashni oʻzlashtirishning istiqbolli yoʻnalishlarini ochib beradi.

Yuqori malakali, zamonaviy bilimlarga ega boʻlgan mutaxassislarni tayyorlash borasidagi izlanishlarimiz natijalari shuni koʻrsatmoqdaki, mustaqillik tufayli qoʻlga kiritilgan oʻzlikni anglash, milliy qadriyatlarga sodiq va eng asosiysi milliy gʻururga ega boʻlgan ilmiy dunyoqarashi keng, intellektual salohiyatli kasb-hunar kolleji oʻquvchilarini tayyorlash zamonaviy taʼlim tizimi oldidagi dolzarb muammolardan biri hisoblanar ekan.

Hozirgi vaqtda oliy oʻquv yurtlari talabalarining ilmiy dunyoqarashini shakllantirishni pedagogik va AKT nuqtai nazaridan asoslanganligi boʻyicha bir qator ilmiy tadqiqot ishlari amalga oshirilgan va ularga mos ilmiy–metodik natijalar qoʻlga kiritilgan. Ammo, hozirgacha, Respublikamizda kasb-hunar kolleji oʻquvchilarining ilmiy dunyoqarashini shakllantirishga oid ishlar diyarli kam oshirilgan. Ushbu zaruriyatdan kelib chiqqan holda kasb-hunar kolleji oʻquvchilarida ilmiy dunyoqarashni shakllantirish yoʻllarini oʻrganishga **harakat qildik.**

Quyida ushbu sohada olib borilgan tadqiqotlar hakidagi maʼlumotlarni keltiramiz.

Pedagogik tadqiqotlar taraqqiyotining zamonaviy bosqichlarida ham yangi avlod kadrlarini taʼlim mazmunini modernizatsiyalash asosida tayyorlash, ularning qiyofasida eng oliy maʼnaviy–axloqiy sifatlarga ega boʻlgan, intellektual salohiyatli yetuk barkamol kadrlarni yetishtirish boʻyicha koʻplab asarlar

yaratilgan. M.Inomova, U.Mahkamov, O.Musurmonova, S.Nishonova, R.Safarova, M.Quronov, A.CHoriyev, J.G`.Yo`ldoshev, J.X.Hasanboyev, X.Ibragimov, B.X.Raximov, M.H.Mahmudov, R.SH.Axliddinov, R.H.Jo`rayev, SH.Q.Mardonov, O`.A.Jumanazarov, Z.Ismoilova kabi olimlar tomonidan yaratilgan asarlar shular jumlasidandir.

Uzluksiz ta`lim tizimida bo`ljak o`qituvchilarning ilmiy dunyoqarashini kengaytirish va intellektual salohiyatini yuksaltirish asosidagi kasbiy yetuk mutaxassislar tayyorlash muammolari A.A.Verbitskiy, B.R.Jo`rayeva, V.K.D`yachenko, M.E.Jumayev, I.A.Klimova, N.V.Kuzmina, S.N.Markova, V.S.Merlin, L.M.Mitina, V.A.Slastenin, N.E.SHurkova, V.Karimova, H.Tillasheva, B.X.Raximov, O.Hasanboyeva, R.X.Aminova, F.Mahkamov, M.Qodirova, O.Rajabova, O.Ortiqov, E.Turdiqulov, V.I.Andriyanova, X.F.Rashidov, N.O.Sulaymonov, Z.I.Mirzayunusova, M.H.Mahmudov, YU.Mahmudov, K.G.YUldoshev, A.Hamidov, X.Saloxonov, S.V.Kulnevich, D.N.Yuldoshev, SH.Turdiyev va boshqalarning ilmiy ishlarida yoritilgan.

Ma`lumki, keyingi yillarda ta`lim–tarbiya jarayonidagi faoliyat yuritishni muayyan rejalashtirilgan tartibga soluvchi yondashuv sifatida pedagogik texnologiya nazariyasidan foydalangan holdagi pedagogik faoliyat e`tirof etilmoqda. Jumladan, bu muammoni amalga oshirish borasida salmoqli ishlar amalga oshirilmoqda. Bu borada N.Azizxo`jayev, S.I.Arhangelskiy, V.T.Afanasev, V.P.Bespalko, I.V.Blauberg, M.YU.Bokarev, G.A.Bokareva, V.S.Ilin, E.G.YUdin, YU.A.Gixorjevskiy, I.YA.Lerner, V.A.Slastenin, S.V.SHmelyova, A.A.Abduqodirov, T.Azlarov, A.Baxromov, B.Boltayev, R.R.Boqiyev, U.Yo`ldoshev, N.Toyloqov, X.A.To`raqulov, SH.SHaripov, A.Hayitov, K.Zaripov, J.G`.Yo`ldoshev, M.Klarin, M.Ochilov, N.Saydaxmedov, O`.Q.Tolipov, B.L.Farberman, I.To`xtarov, N.Xojiboyev, N.X.Kushvaktov, D.Ashurova, Z.YUldoshev, M.V.Glushkov, SH.F.Xolmatov, Q.Eshmatov, V.I.Bogolyubov, B.S.Gershunskiy, P.I.Obrazsov, S.A.Smirnov, M.X.Lutfullayev, B.Mirzaaxmedov,

U.Nishonaliyev, A.Salaxova, M.SHamsiyev va boshqa tadqiqotchilarning ilmiy izlanishlari natijalari ahamiyatlidir.

Bu va boshqa tudqiqot ishlariga asoslangan holda qayd etish mumkinki, kasb-hunar kolleji o`quvchilarini ilmiy dunyoqarashini shakllantirishning pedagogik-psixologik asoslarini yaratish intellektual salohiyatli bo`lajak mutaxassislarni tayyorlash yo`nalishidagi dolzarb pedagogik-psixologik muammolardan biridir.

Tadqiqotning maqsadi kasb-hunar kolleji o`quvchilarida ilmiy dunyoqarashni shakllantirish yo`llarini o`rganish

Tadqiqotning vazifalari:

1. Myammoga taalluqli pedagogik va psixologik manbalarni o`rganish.
2. Kasb-hunar kolleji o`quvchilarining o`ziga xos xususiyatlarini o`rganish.
3. Kasb-hunar kolleji o`quvchilarida o`qish faoliyatining psixologik xususiyatlarini o`rganish.
4. Ilmiy dunyoqarashni shakllantirishga yordam beruvchi omillarni aniqlash.

Tadqiqotning ob`ekti – Navoiy shahridagi Madaniyat va san`at kasb-hunar koleji o`quvchilari

Tadqiqotning predmeti – kasb-hunar kolleji o`quvchilarining ilmiy dunyoqarashi.

Tadqiqotning metodologik asosini Respublika Prezidenti I.A.Karimovning intellectual yoshlarni tarbiyalash haqidagi fikirlari, O`zbekiston Respublikasining “Ta`lim to`g`risida”gi Qonuni, “Kadrlar tayyorlash milliy dasturi”.

Tadqiqotning metodlari. Tadqiqot oldiga qo`yilgan vazifalarni hal qilish uchun qo`yidagi metodlardan foydalandik”

1. Kuzatish metodi.
2. Suhbat metodi.
3. Test.
4. So`rovnoma.
5. Interfaol metodlar

Tadqiqotning nazariy va amaliy ahamiyati.

Kasb-hunar kolleji o`quvchilarida ilmiy dunyoqarashni shakllantirish yo`llarini o`rganish bilan bog`liq jihatlari ochib berildi va ilmiy dunyoqarashni shakllanishiga yordam beruvchi jihatlar ko`rsatib berildi.

Bitiruv malakaviy ishning tuzilishi va hajmi. Bitiruv malakaviy ishi kirish, 2 bob, 8 paragraf, xulosa, amaliy tavsiyalar, foydalanilgan adabiyotlar ro`yxatidan iborat. Malakaviy ishning mazmuni **68** bet hajmda yozma matnda bayon qilingan va **54** nomdagi adabiyotlar ro`yxati mujassamlashgan.

XULOSA

Auditoriya bilan ishlashning ijtimoiy psixologik shartlari, o`quv faoliyatini samarali bo`lishi uchun faol o`qitish metodlari va ularni tashkil etish usullarini bilish muhim bo`lib, yangi pedagogik va didaktik texnologiyalarni joriy etishning o`z psixologik qonuniyatlari mavjud. Dars mobaynida munozara, breynshtorming va treninglarni o`tkazish, dars samarasini oshiradi va yoshlar ilmiy dunyoqarashini shakllantirishga xizmat qiladi.. Har qanday muammoni yechish uchun qo`llash mumkin bo`lgan bahs turlari va asosan yozma bahsni o`tkazish qoidalari bor. “Kadrlar tayyorlashning milliy dasturi” va “Ta`lim to`g`risidagi Qonun” da o`qitishning yangi texnologiyalari va o`qituvchi-pedagoglarga qo`yilgan yangi talablar ham ta`lim sifatini oshirishga, ham o`qituvchining kasb mahoratini yuksak bo`lishiga xizmat qiladi.

Milliy merosimiz qadriyatlarimiz qayta tiklanishi milliy o`zlikni anglashning o`sib borishi tufayli yoshlar ongida, tafakkuri muhim ijobiy dunyoqarashlar ro`y bermoqda. Jamiyatdagi o`zgarishlarimiz qalbi va ongiga singib ularda kelajakka o`z kuchiga, o`z imkoniyatiga ishonch erkinlik hissini tarbiyalamoqda. Ayniqsa hozirgi keng islohatlar jarayonida barkamol avlodni tarbiyalash bu bilimli, sadoqatli, yuksak ma`naviyatli shaxsni tarbiyalash, yoshlarni ilmiy dunyoqarashini shakllantirish aqliy tarbiyani yaxshi yo`lga qo`yishdir.

Milliy xususiyatlarimizga mos tarbiyani olgan va olayotgan yoshlarimiz muntazam ravishda kamol topib boraveradi hamda ularning dunyoqarashi ham unga mos ravishda yuksalib boradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Karimov I.A. Iqtisodiyotni erkinlashtirish, resurslardan tejamkorlik bilan foydalanish – bosh yo`limiz. // Ma`rifat, – Toshkent: 2002 (16.02.02y.). – B. 1– 2.
2. Karimov I.A. Biz kelajagimizni o`z qo`limiz bilan quramiz. – 7– tom. – Toshkent: O`zbekiston, ...b.
3. Karimov I.A. Sog`lom xalq, sog`lom millatgina buyuk ishlarga qodir bo`ladi. // Xalq so`zi. – Toshkent: 2004 (8.12.2004y.) – B. 1– 2.
4. Karimov I.A. YUksak ma`naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: 2008. – ...b.
5. O`zbekiston Respublikasi Davlat ta`lim standartlari. O`zbekiston Respublikasi uzluksiz ta`lim standartlarining davlat tizimi. Oliy ta`lim. 5141600 – Boshlang`ich ta`lim va sport–tarbiyaviy ish yunalishi. – Toshkent: 2006 – 24b.
6. «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» // Oliy ta`lim (me`yoriy huquqiy va uslubiy hujjatlar to`plami). – Toshkent: 2004. – 12b.
7. «Ta`lim to`g`risida»gi qonun // «Barkamol avlod – O`zbekiston taraqqiyotining poydevori». – Toshkent: O`zbekiston, 1997. – B. 20 – 29.
8. O`zbekiston Respublikasi Oliy ta`limning me`yoriy hujjatlari. – Toshkent: 2001. – B. 14 – 15.
9. Abu Ali ibn Sino. SHE`rlar va tibbiy doston. –Toshkent: 1981. – 141 – b.
10. Abu Nasr Forobiy. Fazilat, baxt – saodat va kamolot haqida. – Toshkent: YOzuvchi, 2002. – B.
11. Abu Nasr Farobiy. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Abdulla Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti, 1993. – ...b.
12. Abdurahmonov A. Saodatga eltuvchi bilim. – Toshkent: Movarounnahr, 2002. – 720 b.
13. Glushkov V.M. Основы безбумажной информатики. – М.: Nauka, 1987. – 552 s.
14. YOqubov A. Sihat–salomatlik yili: mazmun va mohiyat. – Toshkent: 2005. – 23 b.
15. Ziyomammedov B. Komillikka eltuvchi kitob. – Toshkent: TURON–

IQBOL , 2006. – 350 b.

16. Islom ensiklopediyasi. – Toshkent: «O`zbekiston milliy ensiklopediyasi» Davlat ilmiy nashri, 2004. – 157 b.

17. Komilov N. Komil inson – millat kelajagi. – Toshkent: O`zbekiston, 2001. – 47 b.

18. Muhammad Muso Al-Xorazmiy. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Fan, 1983. – 159 b.

19. Temur tuzuklari. – Toshkent: // Gulom nomidagi adabiyot va san`at nashriyoti, 1996. – 172 b.

20. Usmon Turar. Tasavvuf tarixi. – Toshkent: Istiqlol, 1999. – 166 b.

21. Falsafa: qomusiy lug`at. – Toshkent: SHarq, 2004. – 476 b.

22. Fitrat A. Najot yo`li. – Toshkent: SHarq, 2001. – 16 b.

23. Sayidaxmedov N. YAngi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Moliya, 2003. – 172 b.

24. Tolipov O`.Q. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Fan, 2005. – 23 b.

25. To`raqulov X.A. Ilmiy ijodiyot metodologiyasi. – Toshkent: Fan, 2006. – 252 b.

26. To`raqulov X.A. Pedagogik tadqiqotlarda axborot tizimlari va texnologiyalari. – Toshkent: Fan, 2006. – 248 b.

27. Bozorova S. Oliy ta`limda kasbiy yo`naltirilgan o`qitish texnologiyasi. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2006. – 112 b.

28. Zunnunov A. Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: Aloqachi, 2006. – 164 b.

29. Istiqbolli pedagogika asoslari X.A. To`raqulov, M. Hoshimxonov va X.A.To`raqulov tahriri ostida. – Toshkent: YAngi asr avlodi, 2003.–136 b.

30. Ishmatov Q. Pedagogik texnologiya asoslari. – Namangan, 2001. – 136 b.

31. Yo`ldoshev J.G`., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent: O`qituvchi, 2004. – 104 b.

32. Kamolova SH. O`quv bilish faoliyatining tasnifi haqida /“Fan, ta`lim va amaliyot” majmuasining dolzarb muammolari: ilmiy maqolalar to`plami. – Jizzax, JDPI, 2006. – №1. – B. 83 – 88.
33. Kamolova SH. Talabalar ilmiy dunyoqarashini yuksaltirishda ilmiy izlanishlar haqidagi bilimlar uzluksizligi /“Fan, ta`lim va amaliyot” majmuasining dolzarb muammolari: ilmiy maqolalar to`plami. – Jizzax, JDPI, 2006. – № 1. – B. 48 – 49.
34. O`zbekiston milliy ensiklopediyasi. 12 jildli. – Toshkent: O`zbekiston Milliy Ensiklopediyasi Davlat ilmiy nashriyoti, 2002. – 3. j. – 704 b.
35. O`zbekiston milliy ensiklopediyasi. 12 jildli. – Toshkent: O`zbekiston Milliy Ensiklopediyasi Davlat ilmiy nashriyoti, 2003. – 5. j. – 595 b.
36. Raximov B.X. Bo`lajak o`qituvchilarda kasbiy–madaniy munosabatlarning shakllanishi.–Ped. fan. nomz. dis. avtoref.–Toshkent: O`zPFITI, 2005.– 24 b.
37. YUldasheva D.N. «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» talablari asosida ta`lim maqsadini belgilashning didaktik asoslari – Ped. fan. nomz. ... dis. avtoref. – Toshkent: O`zPFITI, 2007. – 21 b.
38. Koshchanov E., Karimov R., Jabborov E. Ta`lim jarayonida matematik modellashtirish va EHM yordamida eksperiment o`tkazish // Ilm sarchashmalari. – Urganch, 2002. – № 4. B. 12–15.
39. Mardonov SH.Q. Pedagogik ta`lim tizimida ta`limiy qadriyatlardan foydalanish // Xalq ta`limi.– Toshkent: 2005. – № 6. – B. 24–27.
40. Tillayev H. SHarq allomalari jamiyat va inson tarbiyasi haqida // Xalq ta`limi. – Toshkent: 1999. – №6. – B. 71–74.
41. To`raqulov X.A., Kamolova SH. Umuminsoniy va ilmiy qadriyatlar. // Boshlang`ich ta`lim. – Toshkent: 2007. – № 3. – B. 6 –7.
42. Xayitov A. Dars jarayonini kompyuterlashtirish xususida // Uzluksiz ta`lim.– Toshkent: 2004. – № 3. – B. 46 –52.
43. Quvondiqov E.O. Pedagogik sinergetika va uning istiqbollari // Pedagogik mahorat.– Toshkent: 2006. – № 1. – B. 14–19.
44. To`raqulov X.A., Kushvaktov N.H. Tog`ayeva SH. Barkamol avlod tarbiyasi

// Milliy ma`naviyat va mafkura / JDPI ilmiy ishlar to`plami. – Toshkent, 2002. – B. 19–20.

45. Kamolova SH. U. Amir Temurning odob–axloq to`g`risidagi o`g`itlari insoniy munosabatlar talqinida // Pedagogika fanining barkamol avlodni shakllantirishdagi o`rni: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2003. – 1 q. – B. 44–46.

46. Kamolova SH.U. Milliy qadriyatlarni qayta tiklashda shaxslararo munosabatlarni shakllantirishning ba`zi masalalari // Pedagogika fanining barkamol avlodni shakllantirishdagi o`rni: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2003. – 1 q. – B. 103–105

47. Kamolova SH.U. Bo`ljak boshlang`ich sinf o`qituvchilarining ma`naviyati va kasbiy sohasi bo`yicha vazifalar // Boshlang`ich ta`limda innovatsion texnologiyalar: muammolar, yechimlar: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2006. – 3 q. – B.

48. Kamolova SH.U. SHaxs ma`naviyatining shakllanishida umuminsoniy qadriyatlar // Ilm zakovatimiz senga Ona Vatan! Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Farg`ona: FarDU, 2006. – 1 q. – B. 171–172.

49. Kamolova SH., Po`latova N. “Avesto” va yoshlar dunyoqarashi // Boshlang`ich ta`limda innovatsion texnologiyalar: muammolar, yechimlar: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2006. – 1 q. – B. 103–105.

50. Kamolova SH., To`raqulova I.X. Barkamol avlod tarbiyasining ma`naviy–ma`rifiy asoslari // Talabalar sog`lom turmush tarzini shakllantirishda jismoniy tarbiya va sportning ahamiyati: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2005. – B. 112–115.

51. To`raqulova I.X. Talabalarning ma`naviy dunyoqarashini kengaytirishda rivoyatlarning o`rni // Boshlang`ich ta`limda innovatsion texnologiyalar: muammolar, yechimlar: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2006. – B. 61– 63.

52. To`raqulov X.A., Aliqulov S.T., O`rolov Q.N. Boshlang`ich ta`limga qo`yilgan zamonaviy talab – davr talabi // Boshlang`ich ta`limda innovatsion texnologiyalar: muammolar, yechimlar: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2006. – B. 14–18.
53. To`raqulov X.A., Aliqulov A.S, Kamolova SH.U., YUldashev SH. Pedagogik ilmiy xodimlar tayyorlash jarayoni uzluksizligini ta`minlash // Ta`lim mazmunini modernizatsiyalash bosqichida ilmiy, ilmiy–pedagogik kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolari: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Toshkent: O`zPFITI, 2006. – B. 171–173.
54. To`raqulov X.A., Kamolova SH.O`. Talabalar ilmiy dunyoqarashini kengaytirishning uzluksizligi // YOshlar dunyoqarashi va ijtimoiy faolligini shakllantirish: muammolar va yechimlar: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Qo`qon: QDPI, 2007. – B. 99 – 101.
55. To`raqulov X.A., Kamolova SH. YOshlarga milliy tarbiyamiz asoslarini singdirish ketma–ketligi // YOshlar ongiga milliy istiqlol g`oyasini singdirishda ijtimoiy gumanitar fanlarning vazifalari: Respublika ilmiy–amaliy konferensiya materiallari. – Jizzax: JDPI, 2006. – 1q. – B. 277–280.